

Základy společenských věd

Název předmětu	Základy společenských věd
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	<ul style="list-style-type: none"> • Předmět ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD představuje v rámci vzdělání na čtyřletých gymnáziích a na vyšším stupni víceletých gymnázií (kvinta až oktáva) součást vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST. Zahrnuje vzdělávací obor Občanský a společenskovědní základ a celý vzdělávací obsah oblasti ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE. • O hodinové dotaci tohoto předmětu informuje tabulka ŠVP. Vyučovací předmět ZSV jako součást této oblasti zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, neboť žákům a žákyním pomáhá získat v průběhu vzdělání na gymnáziu široký vzdělanostní základ nejen pro úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky, ale i vytvořit předpoklady pro vysokoškolské a další studium, pro jejich adaptabilitu v různých oborech a oblastech lidské činnosti, pro přizpůsobení se nově vznikajícím požadavkům na trhu práce i pro případné uplatnění v zahraničí. Ve výuce ZSV žáci a žákyně získávají poučení o člověku jako jedinci, jeho vývoji, psychologické charakteristice, učení a poznávání okolního světa, interpersonálních vztazích, člověku a socializaci, vztazích v rodině, vztazích ve společnosti, společenských procesech, teorii práva i jeho praktickém užití, základech teorie státu a jeho vědní disciplíně-politologii. V oblasti ekonomie získají poznatky z oblasti finanční gramotnosti, podnikání, úlohy státu v tržní ekonomice, dokáží se orientovat v oblasti mezinárodních organizací a v otázkách filozofického a etického chápání světa. Vyučující ZSV vytváří v každém ročníku pro své žáky a žákyně ročníkový projekt, jenž je zaměřen na praktické využití získaných teoretických poznatků. Výuka je vedena tak, aby byly rozvíjeny klíčové kompetence v oblasti učení, řešení problémů, komunikativní, kompetence k podnikavosti, neboť ZSV toto svým zaměřením umožňují. Vyučovací předmět ZSV realizuje rovněž tematické okruhy všech průřezových témat RVP G. Tematický plán je rozpracován do čtyř postupných ročníků, z nichž každý má vlastní podrobný rozpis (viz přehledy ŠVP G). V předmětu ZSV jsou žáci a žákyně vedeni k tomu, aby rozuměli různým typům textů a přemýšleli o nich, dbali na dodržování zásad při verbální a neverbální komunikaci, uvědomili si své schopnosti, dokázali využít svých poznatků a vědomostí v praxi a při prezentaci své práce. Svě učení a pracovní činnost si mohou sami plánovat, využívat ji pro svůj osobní rozvoj. Jsou podporováni v kritickém řešení problémů v komunikaci, v efektivním využívání moderní informační technologie. Žáci a žákyně jsou vedeni k logickému myšlení, k respektování sebe sama a svých kolegů a kolegyň, k toleranci rasové, náboženské. ZSV může být také maturitním předmětem. V tomto Gymnáziu Jiřího Ortena ohledu se výsledný profil absolventa/absolventky gymnázia neliší od profilu maturanta/maturantky. Cílem předmětu ZSV je proto rovněž zdárné složení maturitní zkoušky. Příležitostí pro opravdové talenty jsou různé společenskovědní soutěže, zvl. Studentská Agora či Středoškolská odborná činnost (SOČ). Žáci uplatňují své vědomosti v rámci ročníkových projektů, jakými jsou např. Soudní proces, Filozofický projekt, Totalitní režimy a Improvizovaná liga (podrobněji viz tabulky ŠVP).
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je vyučován ve všech ročnících gymnázia. O hodinové dotaci tohoto předmětu informuje tabulka ŠVP
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Občanský a společenskovědní základ • Výchova ke zdraví • Člověk a svět práce

Název předmětu	Základy společenských věd
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<p>Kompetence k učení: Učitel/učitelka vede žáka/žákyni k tomu, aby pracoval/a samostatně (vyhledání příkladů dané problematiky v textu, na internetu, v jiných pomůckách, kritický rozbor získaných poznatků, formulace vlastních příkladů z praxe). Nezbytností je, aby žák/yně poznával/a smysl a cíl učení, chápal/a důležitost a praktickou využitelnost poznávaného a uvědomoval/a si možnosti svého dalšího zdokonalování. Toho lze dosáhnout například předkládáním složitějších a rozsáhlejších textů, příklady praktických životních situací- právní praxe, oblast financí, etiky, sociálních konfliktů aj.</p>
	<p>Kompetence k řešení problémů: Učitel/ka vnímá nejrůznější problémové situace a na základě získaných poznatků tyto situace řeší. V předmětu ZSV zejména aplikuje poznatky z psychologie, sociologie, ekonomie, práva, etiky, což prokáže především při realizaci ročníkových projektů (viz tabulka ŠVP). Především v nich poskytne žákovi či žákyni projeviti jeho /její schopnost využít osvojené vědomosti a dovednosti. Schopnost řešení problémů lze prokázat rovněž na výsledcích pravidelných testů. Učitel/ka dále tyto kompetence může uplatnit při vyhledávání různých informací a jejich správném použití jednotlivými žáky/žákyněmi.</p>
	<p>Kompetence komunikativní: Učitel/ka vede žáky/ně logické formulaci jejich myšlenky a názoru tak, aby byli schopni odpovídat na doplňovací otázky typu „proč“, „co by se stalo, kdyby...“, „co musíme udělat, aby...“ ad. V souvislosti s výše uvedenými kompetencemi k řešení problémů je žák/yně schopen/a vytvářet vlastní mluvené (popř. psané) projevy. Učitel/ka svou důsledností vede žáky a žákyně k dodržování zásad správné komunikace, upozorňuje na použití tzv. zakázané rétoriky, dbá na řeč těla, u starších ročníků také na dodržování etikety. Vhodně zapojuje do výuky metodu skupinové práce, řízeného rozhovoru, metodu volného psaní, brainstormingu. Učitel/učitelka respektuje názory žáků a žákyň, vede je k obhajobě svých názorů, vytváří spolu se studujícími zdravé, přátelské prostředí pro kvalitní komunikaci.</p>
	<p>Kompetence sociální a personální: Se závěrem uvedeným výše v oblasti rozvoje komunikativních kompetencí souvisí rozvoj kompetence sociální a personální: Učitel/učitelka vede žáky/žákyně ke vzájemné komunikaci a spolupráci díky moderním metodám výuky, ročníkovým projektům, neustálými diskusemi na dané téma, komunikaci nejen mezi nimi, ale žáky navzájem.</p>
	<p>Kompetence občanská: Učitel/ka vede žáka/žákyni k vzájemné toleranci a respektu druhých lidí, bez ohledu na jejich barvu kůže, vyznání, sexuální orientaci. Již od prvního ročníku jsou vedeni k empatii, solidárnosti, rozpoznání vnitřních hodnot člověka. Jsou vedeni k účasti na besedách v cyklu „Známe mezi námi“, „Taky mezi námi“, v rámci ročníkového projektu navštěvují koncentrační tábor v Terezíně, fakultativně pracovní tábor Vojna u Příbrami. Mohou se zúčastnit filmových a divadelních představení, návštěv galerie, muzeí, kostelů apod.</p>
	<p>Kompetence k podnikavosti: V rámci předmětu učitel/ka seznamuje žáka/žákyni např. s vývojem technologií a s vývojem nových vědeckých postupů, vynálezů a s vývojem nového lidského myšlení. Využívá k tomu všech sedmi oblastí exaktních věd, které Základy společenských věd obsahují. Žáci/žákyně jsou vedeni k tomu, že lidský pokrok je neustálý, že se jednotlivá lidská poznání mohou měnit a nejsou konečná. Žáci a žákyně jsou podporováni v samostatném myšlení a úsudku.</p>
	<p>Kompetence digitální: Digitální kompetence rozvíjíme především v oblasti písemného projevu se zaměřením na: Internet: Žák je veden k samostatnému vyhledávání informací, ověřování jejich pravdivosti, používání vyhledávačů Google, Wikipedie, oficiálních stránek úřadů a institucí, vyhledání obrázku a jeho stažení do dokumentu. Učitel vede žáky k bezpečnému chování na internetu.</p>

Název předmětu	Základy společenských věd
	<p>Textový editor - WORD: Učitel vede žáky k samostatné schopnosti vytvoření a uložení dokumentu, seznamuje žáky s základními typografickými pravidly a vede k jejich dodržování, učí žáky používat kontrolu pravopisu, vkládání poznámek pod čarou, vkládání obrázku.</p> <p>Moodle: Žák je schopen vyhledat domácí úkol a materiály pro výuku, stáhnout si pracovní list, uložit úkol ve formátu Word nebo jako online text .</p> <p>E -mail: Žák je seznámen se základními pravidly e – mailové komunikace mezi učitelem a žákem, je veden k jejich dodržování. Je schopen odeslat e-mail s přílohou.</p> <p>MS PowerPoint: Žák je seznámen se základními pravidly pro tvorbu prezentací v souladu s autorským zákonem, je schopen sám prezentace vytvářet. Umí pracovat se zdroji, ovládá správný zápis citací.</p>
Způsob hodnocení žáků	Při hodnocení studentů může být využito známkování nebo kreditní systém.